



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO  
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

# KTKP020 – Kasvatus, yhteiskunta ja muutos

24.4.2023



# Kokemuksia historian oppituntien seuraamisesta

- Mitä videoclubin osa-aluetta seurasitte ja mitä havaintoja teitte?
  - Osa-alueet:
    - Tilannekiinnostus ja tehtäväsuuntautunut käyttäytyminen
    - Formatiivinen arviointi ja palaute
    - Ryhmä ja vertaissuhteet luokassa
    - Tunteet ja tunteiden säätely
    - Ajatteluprosessien tukeminen
    - Kielitietoisuus
    - Käyttäytymisen säätely
- Huomasitteko eroja alakoulun opetukseen? Jos huomasitte, niin mitä? Mistä erot saattaisivat johtua?
- Mitä havaintoja teit historian/yh:n opetuksesta suhteessa OPS:n tavoitteisiin?
- Miten toiminnallisuus (yh:ssa) tai historian taidot olivat osana tuntia?



# Projekti: Kapina kampuksella

- Missä mennään ja mitä tälle kuuluu?
- Miten suunnittelua ja mahdollisesti toteutusta olisi syytä jatkaa?



JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO  
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

**Utopioimaan parempaa koulua ja yhteiskuntaa**



# Utopioimaan parempaa koulua ja yhteiskuntaa

”Utopian kaikista utooppisin  
piirre on se, ettei siellä ole kouluja”

-John Dewey



# Utopioimaan parempaa koulua ja yhteiskuntaa pt. 1

- Jakaudutaan pienryhmiin
- Tehtävänanto:
  1. Mieti muutaman minuutin ajan itseksesi 3-5 merkityksellistä asiaa/arvoa, joiden varaan ajattelet, että tulevaisuuden koulu olisi syytä rakentaa.
  2. Pienryhmissä keskustelkaa valitsemistanne merkityksellisistä asioista/arvoista:
    - Miksi valitsitte kyseiset merkitykselliset asiat/arvot?
    - Toteutuvatko kyseiset asiat koulussa jo nyt?
  3. Pohtikaa millainen koulu valitsemienne merkityksellisten asioiden varaan rakentuu ja tehkää siitä kuvakollaasi
    - Etsikää kuvia kuvapankeista tms. ja tehkää kollaasi (tms.) esim. wordiin, powerpointiin tms.
    - Valmistautukaa esittelemään kuvanne muulle ryhmälle



# Keskustelun pelisäännöt

- 1. Kuuntele toisia, älä keskeytä tai käynnistä sivukeskusteluja.** ”Jokaisella täytyy olla mahdollisuus rauhassa kertoa omista näkemyksistään. On tärkeää, että emme keskeytä toisiamme emmekä supise vierustoverin kanssa.”
- 2. Liity toisten puheeseen ja käytä arkikieltä.** ”Dialogissa on tavoitteena, että yritämme liittää omat sanomisemme siihen, mitä toiset ovat tuoneet esiin keskustelussa. Pyritään puhumaan arkikielisesti ja välttämään erikoistermejä.”
- 3. Kerro omasta kokemuksesta.** ”Jotta voimme ymmärtää paremmin käsiteltävää asiaa ja toisiamme, niin on hyvä puhua omista kokemuksista. Tämä tarkoittaa, että kerrotaan toisille, mitkä asiat, tapahtumat ja tilanteet ovat vaikuttaneet omiin näkemyksiin.
- 4. Puhuttele muita suoraan ja kysy heidän näkemyksiään.** ”Yhteisen keskustelun muodostumista helpottaa kun osoitamme sanamme toisille keskustelijoille, puhuttelemmme toisiamme ja kysymme suoraan toisten näkemyksiä.”
- 5. Ole läsnä ja kunnioita toisia sekä luottamuksen ilmapiiriä.** ”Dialogissa on tärkeää, että keskitytään kokonaan toisiimme ja käsitellyn asian ymmärtämiseen. Kunnioitetaan ihmisten erilaisia näkemyksiä. Pidetään keskustelu luottamuksellisena, jotta jokainen voi puhua mahdollisimman vapaasti.”
- 6. Etsi ja kokoa. Työstä rohkeasti esiin tulevia ristiriitoja ja etsi piiloon jääneitä asioita.** ”Dialogin on tarkoitus olla turvallinen tilanne, jossa voidaan myös käsitellä ristiriitoja. Lisäksi on tärkeää etsiä asioita, jotka syystä tai toisesta ovat jääneet huomaamatta. Lopuksi voimme tutkia, miten keskustelussa esiin tulleet näkökulmat liittyvät toisiinsa.”

Tekijä: Kai Alhanen, Sitran Erätauko-hanke



# Arvoja

Erik Ahlmanin listaus arvoista (1939) Niiniluodon (1993) mukaan:

- Hedonistiset arvot ( onni, mielihyvä, ilo, nautinto, aistillisuus)
- Vitaaliset arvot (elämä, terveys, tahto, kuntoisuus)
- Esteettiset arvot (kauneus, ylevyys, suloisuus, taide)
- Tiedolliset arvot (totuus, tieto, oppi, koulutus, viisaus, tiede)
- Uskonnolliset arvot (usko, toivo, pyhyys, laupeus)
- Sosiaaliset arvot (altruismi, ystävyys, kunnia, rakkaus, uskollisuus, vapaus, veljeys, isänmaallisuus, turvallisuus)
- Mahtiarvot (voima, valta, sota, rikkaus, raha, voitto)
- Oikeusarvot (oikeudenmukaisuus, ihmisoikeudet, tasa-arvo, laillisuus)
- Eettiset arvot (hyvyys, moraalinen oikeus).

Niiniluodon lisäys:

- Ekologiset arvot (luonnon kauneus ja terveys, eläinten oikeudet)
- Egologiset arvot ( omanarvontunto, itsekkyyys, oma etu)







# Utopioimaan parempaa koulua ja yhteiskuntaa pt. 2

”Vapaus, tasa-arvo, rakkaus –  
toteutuvatko ne koskaan  
tässä matoisessa maailmassa?”

-Minna Canth



# Utopioimaan parempaa koulua ja yhteiskuntaa pt. 2

- Tehtävänanto:
  - Pohtikaa pienryhmässä
    - Millaista yhteiskuntaa kuvanne koulu rakentaa?
    - Eroaako tämä tulevaisuuden yhteiskunta jollain tavalla nykyisestä? - Miten?
      - Yhteiskunnan uusintaminen vs. uudistaminen
    - Onko luomanne koulu pystynyt vastaamaan nykyisiin yhteiskunnallisiin viheliäisiin ongelmiin (ilmastonmuutos, biodiversiteetin kapeneminen, eriarvoistuminen jne).
  - Varautukaa tiivistämään pohdintojanne suurryhmälle